

KUNTARAHOITUS OYJ

Vakavaraisuusasetuksen (CRR) perusteella julkistettavat tiedot (Pilari III)

1. Johdanto

Kuntarahoitus Oyj ("Kuntarahoitus") on suomalainen luottolaitos, jota valvoo Finanssivalvonta. Luottolaitoksena Kuntarahoituksen on noudatettava luottolaitoksia koskevia EU-tason pääomavaatimuksia, jotka sisältyvät vakavaraisuusdirektiiviin, CRD IV (2013/36/EU) ja –asetukseen, CRR (EU 575/2013) ja jotka perustuvat Baselin pankkivalvontakomitean uusittuun vakavaraisuuskehikoon, joka tunnetaan nimellä Basel III.

Pankkien pääomavaatimukset muodostuvat sääntelyssä niin sanotuista kolmesta pilarista:

- Pilari 1: Pääoman vähimmäisvaatimukset eri riskilajeille: luottoriski, markkinariski, operatiivinen riski ja keskittymäriski
- Pilari 2: Riskien- ja pääomien hallinnan sisäiset prosessit: Vakavaraisuuden hallinnan suunnitelma (ns. ICAAP) ja valvojan arvion (ns. SREP)
- Pilari 3: Julkistamisvaatimukset koskien pääomia, vakavaraisuutta

Tällä dokumentilla Kuntarahoitus julkistaa Pilari 3:n mukaisesti voimassa olevan sääntelyn edellyttämät tiedot. Mikäli tiedot on julkistettu osana muuta Kuntarahoituksen julkistamaan dokumentaatiota, on ne sisällytetty tähän dokumenttiin viittaamalla.

2. Kuntarahoitus

Kuntarahoitus Oyj on taseella mitaten Suomen kolmanneksi suurin rahoituslaitos. Sen omistavat kunnat, Keva ja Suomen valtio, ja se on olennainen osa suomalaisen yhteiskunnan taloudellista perusrakennetta.

Kuntarahoituksen tase on lähes 34 miljardia euroa (30.6.2015). Yhtiön varainhankinta tehdään pääosin kansainvälisiltä pääomamarkkinoilta. Kuntarahoituksen varainhankinnalla on Kuntien ta-kauskeskuksen takaus.

Kuntarahoituksen tehtävänä on turvata kuntien investointien ja valtion tukeman sosiaalisen asuntotuotannon rahoitus kilpailukykyisesti kaikissa markkinatilanteissa. Yhtiön asiakkaita ovat Suomen kunnat, kuntayhtymät, niiden määräysvallassa olevat yhtiöt sekä yleishyödylliset asuntoyhteisöt. Asiakkaat rahoittavat Kuntarahoituksen tarjoamalla rahoitusratkaisuihin sosiaalisia ja yleishyödyllisiä kohteita, esimerkiksi päiväkotia, kouluja, asuntoja ja sairaaloita sekä muita kunnallisia investointeja.

Kuntarahoitus-konserniin kuuluu myös tytäryhtiö Rahoituksen neuvontapalvelut Inspira Oy.

3. Julkistamisen periaatteet

Pääosa Kuntarahoituksen Pilari 3:n mukaisesti julkistettavasta tiedosta julkistetaan vuosittain osana yhtiön tilinpäätöstä. Lisäksi yhtiön internet-sivuilla on saatavilla muita dokumentteja (mm. selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä), jotka täydentävät tämän Pilari 3 –dokumentin lisäksi tilinpäätöksessä annettuja tietoja.

Kuntarahoituksen taloudellisen informaation julkistamisen prosessista vastaa yhtiön taloushallinto-osasto. Tietojen julkistamiseen liittyvään prosessiin osallistuu myös yhtiön riskienhallinnasta huolehtiva riippumaton arviointitoiminto ja compliance-toiminto. Yhtiön johtoryhmä käsittelee julkistettavat taloudelliset tiedot ennen niiden toimittamista hallituksen hyväksyttäväksi.

Hallitus on perustanut toimintaansa tukemaan hallituksen jäsenistä koostuvan tarkastusvaliokunnan ja riskivaliokunnan. Tarkastusvaliokunnan tarkoituksena avustaa hallitusta taloudelliseen raportointiin ja sisäiseen valvontaan liittyvissä tehtävissä. Riskivaliokunta avustaa hallitusta riskistrategiaa ja riskinottoa koskevissa asioissa sekä sen valvomisessa.

Yhtiön tilintarkastaja antaa vuosittain tilintarkastuskertomuksen yhtiön tilinpäätöksestä sekä raportin osavuosikatsauksen yleisluonteisesta tarkastuksesta.

Kuntarahoitus julkistaa pilari 3:n mukaiset tiedot vuosittain, mutta voi tarpeen mukaan arvioida tarvetta tiheämmälle julkistamiselle, mikäli muun muassa markkinatilanne tai yhtiön taloudellinen kehitys tai riskiaseman muuttuminen sitä edellyttäisi.

Pilari 3:n mukaiset tiedot julkistetaan yhtiön internet-sivuilla.

4. Pilari 3:n mukaiset tiedot perustuen CRR:n artikloihin 435 – 451

Artikla	Julkistettava tieto	Kuntarahoituksen kommentti	Viittaus
435.1 Riskienhallintatavoitteet ja -käytänteet			
(a)	Riskien hallinnassa sovellettavat strategiat ja prosessit	Kuntarahoituksen liiketoiminta edellyttää riittäviä riskienhallintamekanismeja, joilla varmistetaan yhtiön riskiaseman säilyminen hallituksen vahvistamisessa puitteissa. Kuntarahoitus soveltaa riskienhallinnassaan hyvin konservatiivisia periaatteita. Tavoitteena on kokonaisriskiaseman säilyttäminen niin matalalla tasolla, että yhtiön hyvää luottoluokitusta ei vaaranneta. Kuntarahoituksen riskienhallinnan yleisistä periaatteista, limiiteistä ja mittaamista-voista päättää yhtiön hallitus. Riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että antolainauksen, varainhankinnan ja sijoitustoiminnan sekä muun liiketoiminnan riskit ovat linjassa Kuntarahoituksen matalan riskiprofiilin kanssa. Riskejä arvioidaan säännöllisesti toteutettavien riskianalyysojen avulla.	Vuosikertomus 2014, sivu 32
(b)	Riskienhallintatoiminnon tai muiden järjestelyjen rakenne ja organisaatio	Kuntarahoituksella on laajasti yhtiön toiminnan keskeiset osat kattava riskienhallintaorganisaatio, joka pitää sisällään eri osastojen ja päätöksentekokoelinten selkeät tehtävät ja vastuut.	Vuosikertomus 2014, sivu 32 Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2014, sivut 9 - 12
(c)	Riskien raportoinnissa ja mittaamisessa sovellettavien järjestelmien laajuus ja sisältö;	Kuntarahoitus seuraa ja raportoi laajasti kaikkia keskeisiä riskilajeja: strategisia riskejä, luottoriskejä, markkinariskejä, likviditeettiriskejä ja operatiivisia riskejä.	Vuosikertomus 2014, sivut 32 - 36
(d)	Käytänteet, joilla suojaudutaan riskeiltä ja vähennetään niitä;	Kuntarahoitus suojautuu ja vähentää tunnistamiensa riskejä vakuuksilla, takauksilla, johdannaisilla, vakuutusilla ja aktiivisella riskien hallinnalla.	Vuosikertomus 2014, sivut 32 - 36
(e)	Ylimmän hallintoelimen hyväksymä, laitoksen riskienhallintajärjestelyiden riittävyyttä koskeva julistus	Kuntarahoituksen tilinpäätös pitää sisällään kuvaukset eri riskeistä, yhtiön riskiasemasta ja niiden hallinnasta. Hallitus on hyväksynyt tilinpäätöksen ja näin ollen toteaa arvioineen järjestelyjen riittävyyden.	Vuosikertomus 2014 sivut 24 - 93 (hallituksen allekirjoitukset sivulla 93)
(f)	Ylimmän hallintoelimen hyväksymä lyhyt riskilausuma, jossa kuvataan tiivistetysti laitoksen liiketoimintastrategiaan liittyvä kokonaisriskiprofiili.	Kuntarahoituksen liiketoiminta edellyttää riittäviä riskienhallintamekanismeja, joilla varmistetaan yhtiön riskiaseman säilyminen hallituksen vahvistamisessa puitteissa. Kuntarahoitus soveltaa riskienhallinnassaan hyvin konservatiivisia periaatteita. Tavoitteena on kokonaisriskiaseman säilyttäminen niin matalalla tasolla, että yhtiön hyvää luottoluokitusta ei vaaranneta. Yhtiön hallitus on vahvistanut yhtiölle toimintapolitiikat, jotka sisältävät sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvät toimintaperiaatteet ja limiitit.	Vuosikertomus 2014, sivut 32 - 36 (hallituksen allekirjoitukset sivulla 93) Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2014, sivu 9

435.2. Hallinto- ja ohjausjärjestelmiä koskevat tiedot			
(a)	Hallituksen jäsenten hoidettavana olevien johtotehtävien määrä		Tiedot saatavilla yhtiön internet-sivuilla: www.kuntarahoitus.fi/hallitus
(b)	Hallituksen jäsenten valinnassa noudatettava toimintamalli sekä jäsenten tosiasiallinen osaaminen, taidot ja asiantuntemus;	Kuntarahoituksella on yhtiökokouksen päättämä omistajien nimitysvaliokunta, jonka tehtävänä on vuosittain tehdä ehdotus varsinaiselle yhtiökokoukselle hallituksen jäsenten lukumäärästä, hallitukseen valittaviksi henkilöiksi sekä hallitukselle maksettaviksi palkkioiksi. Lisäksi nimitysvaliokunta tekee ehdotuksen varsinaisessa yhtiökokouksessa valittavalle hallitukselle hallituksen puheenjohtajaksi ja varapuheenjohtajaksi. Omistajien nimitysvaliokunnan on työssään otettava huomioon luottolaitoksen hallinnolle asetetut vaatimukset, mukaan lukien hallituksen osamista koskevat vaatimukset, yhtiön liiketoiminnan luonne sekä omistusrakenne.	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2014, sivut 3 - 4
(c)	Hallituksen jäsenten valinnassa noudatettava monipuolisuuden tähtäävä toimintamalli	Hallitus on osana Hyvä hallintotapa -ohjetta hyväksynyt yhtiölle periaatteet, joiden mukaisesti edistetään hallituksen kokoonpanon monimuotoisuutta huolehtimalla, että hallituksen näkemykset kokoonpanoon vaikuttavista tekijöistä (ml. sukupuolten tasapuolinen edustus) viestitään omistajien nimitysvaliokunnalle.	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2014, sivut 3 – 4 ja sivut 5 – 6 (hallituksen kokoonpano)
(d)	Riskivaliokunta ja sen koontuminen	Kuntarahoituksen hallitus on perustanut riskivaliokunnan keväällä 2015. Kokousten lukumäärä julkistetaan selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2015.	Tiedot saatavilla yhtiön internet-sivuilla: www.kuntarahoitus.fi/hallitus
(e)	Riskejä koskevien tietojen toimittaminen hallitukselle	Toimitusjohtaja vastaa niin taloudellisesta kuin riskienhallinnan raportoinnista hallitukselle. Yhtiön riskiasemasta raportoidaan säännöllisesti hallitukselle osana kuukausittaista raportointia ja lisäksi puolivuositain riskienhallinnasta vastaava johtaja laatii hallitukselle laajemman kokonaiskatsauksen yhtiön riskiasemasta suhteessa eri riskialueisiin nähden.	Vuosikertomus 2015, sivu 32 Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2014, sivu 10,
436 Soveltamisala			
(a)	Luottolaitoksen nimi, johon CRR:n mukaisia vaatimuksia sovelletaan;	Kuntarahoitus Oyj	Vuosikertomus 2014 ja internetsivut (www.kuntarahoitus.fi)
(b)	Tiedot tilinpäätöksen laadinnan ja vakavaraisuusvaatimusten kannalta merkityksellisistä konsolidointiperusteiden eroista sekä lyhyt kuvaus konsolidointiin kuuluvista yhteisöistä ja maininta siitä, onko kyseessä	Kuntarahoitus-konsernin muodostavat Kuntarahoitus Oyj ja Rahoituksen neuvontapalvelut Inspira Oy (tytäryhtiö) (täysin konsolidoitu tilinpäätöksen osalta). Laskettaessa konsolidoituja omia varoja tytäryhtiön vähemmistöosuutta ei voida sisällyttää kon-	Vuosikertomus 2014, sivu 47

	<p>i) täysin konsolidoitu yhteisö;</p> <p>ii) osittain konsolidoitu yhteisö;</p> <p>iii) yhteisö, jonka varat on vähennetty omista varoista;</p> <p>iv) yhteisö, jota ei ole konsolidoitu ja jonka varoja ei ole vähennetty omista varoista</p>	<p>solidoituun ydinpääomaan (CET1), sillä tytäryritys ei täytä CRR:n 81 artiklan ehtoja. 479 artiklan siirtymäsäännöksen mukaisesti vuonna 2014 on konsolidoidussa ydinpääomassa huomioitu 80 % vähemmistöosuudesta. Vuonna 2015 voidaan huomioida 60 %, vuonna 2016 40 % ja vuonna 2017 20 % vähemmistöosuudesta konsolidoidussa ydinpääomassa.</p>	
(c)	<p>Nykyiset tai tulevat olennaiset, käytännölliset tai oikeudelliset esteet, jotka haittaavat omien varojen nopeaa siirtoa tai vastuiden maksamista emoyrityksen ja sen tytäryritysten välillä</p>	<p>Ei sovellu.</p>	
(d)	<p>Kokonaismäärä, jolla todelliset omat varat alittavat konsolidoinnin ulkopuolisilta tytäryrityksiltä vaaditun, sekä kyseisen tytäryrityksen tai kyseisten tytäryritysten nimet</p>	<p>Ei sovellu.</p>	
(e)	<p>tarvittaessa olosuhteet, joissa 7 ja 9 artiklan säännöksiä voidaan soveltaa</p>	<p>Ei sovellu.</p>	
437.1 Omat varat			
(a)	<p>Ydinpääomaerien (CET1), ensisijaisen lisäpääoman (AT1) erien, toissijaisen pääoman (T2) erien sekä laitoksen omiin varoihin 32–35 artiklan, 36, 56, 66 ja 79 artiklan mukaisesti sovellettavien suodattimien ja vähennysten täydellinen täsmäytys laitoksen tarkastettuun tilinpäätökseen sisältyvään taseeseen</p>		<p>Vuosikertomus 2014, sivut 37-38</p>
(b)	<p>Kuvaus laitoksen liikkeeseen laskemien, ydinpääomaan (CET1), ensisijaiseen lisäpääomaan (AT1) ja toissijaiseen pääomaan (T2) luetta- vien instrumenttien keskeisistä ominaisuuksista</p>		<p>Vuosikertomus 2014, sivut 38, 78 ja 82</p>
(c)	<p>Kaikkien ydinpääomaan (CET1), ensisijaiseen lisäpääomaan (AT1) ja toissijaiseen pääomaan (T2) kuuluvien instrumenttien kaikki ehdot;</p>	<p>Lokakuussa 2015 Kuntarahoitusta laski liikkeeseen AT1-pääomalainan, jonka ehdot on saatavilla yhtiön internetsivuilla. Muiden ydinpääoman ja toissijaisen pääoman erien instrumenttien keskeiset ehdot osalta viitataan yhtiöjärjestykseen ja vuosikertomukseen.</p>	<p>Vuosikertomus 2014, sivut 38, 82 ja 87 ja yhtiöjärjestys (www.kuntarahoitus.fi)</p>

(d)	seuraavien luonteen ja määrän julkistaminen kustakin erikseen: i)kukin 32–35 artiklan mukaisesti omiin varoihin sovellettava suodatin; ii)kukin 36, 56 ja 66 artiklan mukaisesti tehty vähennys; iii)erät, joita ei ole vähennetty 47, 48, 56, 66 ja 79 artiklan mukaisesti;		Vuosikertomus 2014, sivut 37-38
(e)	Kuvaus kaikista rajoituksista, joita sovelletaan CRR:n mukaisessa omien varojen laskennassa, ja niistä instrumenteista, omiin varoihin sovellettavista suodattimista ja vähennyksistä, joihin kyseisiä rajoituksia sovelletaan	Ei sovellu.	
(f)	Jos luottolaitos esittää vakavaraisuussuhteita, jotka on laskettu käyttämällä muulla kuin CRR:ssä säädetyltä perustalta määritettyjä omien varojen osatekijöitä, kattava selostus kyseisten vakavaraisuussuhteiden laskentaperustasta	Ei sovellu, koska Kuntarahoitus ei poikkea CRR:n vaatimuksista.	
438 Pääomavaatimukset			
(a)	Tiivistelmä luottolaitoksen soveltamista menetelmistä, joilla arvioidaan sen sisäisen pääoman riittävyyttä nykyisten ja tulevien toimintojen jatkuvuuden kannalta	Kuntarahoitus arvioi vuosittain pääoman riittävyyttä (ICAAP) ja tätä useammin ja mikäli tarpeen ottaen huomioon muun muassa markkinatilanne tai yhtiön taloudellinen kehitys tai riskiaseman muuttuminen.	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, sivu 11
(b)	Valvovan viranomaisen pyynnöstä tulokset luottolaitoksen vakavaraisuuden hallinnan prosessista, mukaan luettuna CRDIV:n 104 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuun valvontamenettelyyn perustuvat lisöpääomavaatimukset	Ei sovellu, koska Kuntarahoitukselle ei ole asetettu tämän mukaisia vaatimuksia.	
(c)	Riskipainotettujen vastuuerien yhteismäärän käytössä standardimenetelmää		Vuosikertomus 2014, sivu 38
(d)	Riskipainotettujen vastuuerien yhteismäärän käytössä sisäisten luottoluokituksen menetelmää (IRB)	Ei sovellu, Kuntarahoitus ei käytä IRB-menetelmää.	

(e)	Omien varojen vaatimukset		Vuosikertomus 2014, sivu 38
(f)	Omien varojen vaatimukset CRR:n kolmannen osan, III osaston, 2, 3 ja 4 luvun mukaisesti laskettuna erikseen	Kuntarahoitus laskee operatiivisen riskin pääomavaateen perusmenetelmällä.	Vuosikertomus 2014, sivu 37 ja 38
439 Vastuut, joihin kohdistuu vastapuoliriski			
(a)	Selvitys menetelmistä, joita käytetään vastapuoliriskin osalta sisäisen pääoman kohdentamisessa ja luottoliittien asettamisessa	Luottoriskin seurannassa käytetään saamistodistusten nimellisarvoja ja johdannaisten luottovasta-arvoja (käyvän arvon menetelmä).	Vuosikertomus 2014, sivu 32
(b)	Selvitys menettelytavoista, joita käytetään vakuuksien turvaamisessa ja luottorahastojen perustamisessa	Ei sovellu, koska Kuntarahoitus käyttää johdannaisissa vain vakuutena vain käteistä.	Vuosikertomus 2014, sivut 33
(c)	Selvitys sellaisiin vastuihin sovellettavista menettelytavoista, joihin kohdistuu wrong-way-riski;	Kuntarahoituksella ei ole vastuita, joihin sisältyy wrong-way-riskiä.	
(d)	Selvitys sellaisen vakuuden määrän vaikutuksesta, joka laitoksen on asetettava luottoluokituksen heiketessä	Ei merkittävää vaikutusta.	
(e)	Sopimusten käypä positiivinen bruttoarvo, nettoutuksesta saatava hyöty, nykyhetken nettoutettu luottoriski, hallussa olevat vakuudet ja johdannaisiin liittyvä nettoluottoriski. Nettoluottoriski on johdannaistransaktioihin liittyvä luottoriski sen jälkeen, kun oikeudellisesti täytännönpanokelpoisista nettoutussopimuksista ja vakuussopimuksista saatavat edut on otettu huomioon	Vuosikertomuksessa on esitetty johdannaissopimusten netotetut positiiviset ja negatiiviset käyvät arvot.	Vuosikertomus 2014, sivut 58 - 59
(f)	Vastuuarvoa koskevat CRR:n luvut kolmannen osan II osaston 6 luvun 3–6 jaksossa säädettyjen menetelmien mukaisesti, soveltuvaa menetelmää käyttäen	Kuntarahoitus käyttää käyvän arvon menetelmää johdannaisten luottovasta-arvojen laskemiseen (CRR Artikla 274).	Vuosikertomus 2014, sivu 32
(g)	Luottojohdannaissuojan nimellisarvo ja nykyhetken luottoriskin jakautuminen luottoriskin tyypin mukaan	Ei sovellu, Kuntarahoituksella ei ole luottojohdannaisia.	
(h)	Luottojohdannaistransaktioiden nimellisarvot jaoteltuna	Ei sovellu, Kuntarahoituksella ei ole luottojohdannaisia.	

	laitoksen omaan lainasalkkuun liittyvän käytön sekä sen harjoittamaan välitystoimintaan liittyvän käytön mukaan, mukaan luettuna käytettyjen luottojohdannaistuotteiden jakauma, jaoteltuna edelleen kunkin tuoteryhmän sisällä ostetun ja myydyn suojan mukaan		
(i)	Alfan estimaatti, jos laitos on saanut toimivaltaisilta viranomaisilta luvan alfan estimointiin	Ei sovellu.	
440 Pääomapuskurit			
(a)	Vastasyklisen pääomapuskurin laskennan kannalta merkityksellisten luottovastuiden maantieteellinen jakautuminen	Kuntarahoitukselle ei ole asetettu vastasyklisiä pääomapuskurivaadetta.	
(b)	Laitoskohtaisen vastasyklisen pääomapuskurin määrä	Kuntarahoitukselle ei ole asetettu vastasyklisiä pääomapuskurivaadetta.	
441 Maailmanlaajuisen järjestelmällisen merkittävyyden indikaattorit			
Ei sovellu, Kuntarahoitus ei ole maailmanlaajuisesti merkittävä luottolaitos.			
442 Luottoriskioikaisut			
(a)	Kirjanpidossa käytettävät määritelmät erääntyneisyydelle ja varojen arvon alentumiselle		Vuosikertomus 2014, sivu 48
(b)	Kuvaus yleisten ja erityisten luottoriskioikaisujen määrittämisessä käytetyistä menetelmistä ja tekniikoista	Kuntarahoitus ei ole tehnyt luottoriskioikaisuja.	
(c)	Vastuiden kokonaismäärä kirjanpidollisten nettoutusten jälkeen ilman luottoriskin vähentämisen vaikutuksia sekä vastuiden keskimääräinen arvo jakson aikana vastuuryhmittäin		Vuosikertomus 2014, sivu 40 (Vastuut riskipainottain ennen ja jälkeen luottoriskin vähentämistekniikoita)
(d)	Vastuiden maantieteellinen jakautuminen jaoteltuna olennaisten vastuuryhmien perusteella merkittäviin alueisiin; tarvittaessa vielä yksityiskohtaisemmat tiedot		Vuosikertomus 2014, sivu 39 (Vastuiden maantieteellinen jakautuminen vastuuryhmittäin)
(e)	Vastuiden jakautuminen toimialoihin ja vastapuoliin mu-	Ei ole julkistettu Kuntarahoituksen rajatun asiakaskunnan vuoksi.	

	kaan lukien pk-yrityksiin liittyvät vastuut täsmennettyinä; jaottelu vastuuryhmiin ja tarvittaessa vielä yksityiskohtaisemmat tiedot		
(f)	Erittely kaikkien vastuiden jäljellä olevasta maturiteetista vastuuryhmittäin ja tarvittaessa vielä yksityiskohtaisemmat tiedot		Vuosikertomus 2014, sivu 39 (Vastuiden jäljellä oleva juoksu-aika vastuuryhmittäin)
(g)	Merkittävistä toimialojen ja vastapuolten tyypeistä i) erikseen vastuut, joihin liittyvät maksut ovat eräänntyneet, ja vastuut, joiden arvo on alentunut; ii) yleiset ja erityiset luottoriskioikaisut; iii) yleisten ja erityisten luottoriskioikaisujen vuoksi raportointikauden aikana tehdyt kulukirjaukset	Ei sovellu, Kuntarahoitus ei ole tehnyt arvonalennuskirjauksia.	
(h)	Arvoltaan alentuneiden ja eräänntyneitä maksuja sisältävien vastuiden määrä erikseen ilmoitettuna sekä jaoteltuna merkittäviin maantieteellisiin alueisiin mukaan lukien tarvittaessa kuhunkin maantieteelliseen alueeseen liittyvien yleisten ja erityisten luottoriskioikaisujen arvo	Ei sovellu, Kuntarahoitus ei ole tehnyt arvonalennuskirjauksia.	
(i)	Arvoltaan alentuneisiin vastuisiin tehtyjen yleisten ja erityisten luottoriskioikaisujen muutosten täsmäytys erikseen ilmoitettuna. Seuraavat tiedot on ilmoitettava: i) kuvaus siitä, minkä tyyppisiä yleisiä ja erityisiä luottoriskioikaisuja on tehty; ii) määrä tilikauden alussa; iii) luottoriskioikaisuja vastaan raportointikauden aikana vähennetty määrä; iv) määrät, jotka on raportointikauden aikana vähennetty tai kumottu vastuiden aiheuttamien arvioitujen tappioiden vuoksi, sekä muut oikaisut mukaan lukien kurssierojen, liiketoimintojen yhdistämisen, tytäryritysten hankkimisen ja	Ei sovellu, Kuntarahoitus ei ole tehnyt arvonalennuskirjauksia.	

	myymisen sekä luottoriskioikaisujen välisten siirtojen vuoksi tehdyt oikaisut; v)määrä tilikauden lopussa.		
	Suoraan tuloslaskelmaan kirjatut erityiset luottoriskioikaisut ja niiden peruutusten määrät on ilmoitettava erikseen	Ei sovellu.	
443 Kiinnittämätön omaisuus			
Tietoa ei ole julkistettu suhteellisuusperiaatteen nojalla.			
444 Ulkoisten luottoluokituslaitosten käyttö			
(a)	Valittujen ulkoisten luottoluokituslaitosten ja vientitakuulaitosten nimet ja mahdollisten muutosten perusteet;	Vakavaraisuuslaskennassa käytettävien riskipainojen määrittämisessä käytetään Standard & Poor'sin, Moody's Investor Servicesin sekä Fitch Ratingsin antamia luokitustietoja.	Vuosikertomus 2014, sivu 37
(b)	Vastuuryhmät, joihin kunkin ulkoisen luottoluokituslaitoksen tai vientitakuulaitoksen luokituksia sovelletaan;	Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta (osittain) Saamiset kansainvälisiltä organisaatioilta Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta Saamiset laitoksilta Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta Katetut joukkolainat Arvopaperistetut erät Sijoitusrahasto-osuudet Muut erät	Vuosikertomus 2014, sivu 39
(c)	Kuvaus prosessista, jolla liikkeeseenlaskijakohtaisia ja arvopaperikohtaisia luokituksia kohdistetaan omaisuuserille, jotka eivät kuulu kaupan-käyntivarastoon	Kuntarahoitus käyttää luottoriskin pääomavaateen laskennassa standardimenetelmää, jossa riskipaino määräytyy ulkoisen luottoluokituksen perusteella (ks. 444 (a)).	Vuosikertomus 2014, sivu 37
(d)	Kunkin valitun luottoluokituslaitoksen tai vientitakuulaitoksen ulkoisten luottoluokitusten sijoittaminen CRR:n kolmannen osan II osaston 2 luvun mukaisiin luottoluokkiin ottaen huomioon, että tietoa ei tarvitse ilmoittaa, jos laitos noudattaa Euroopan pankki-valvontaviranomaisen julkistamaa standardiluokittelua	Kuntarahoitus käyttää luottoriskin pääomavaateen laskennassa standardimenetelmää, jossa riskipaino määräytyy ulkoisen luottoluokituksen perusteella (ks. 444 (a)).	Vuosikertomus 2014, sivu 37
(e)	Vastuuarvot ja vastuuarvot sen jälkeen, kun jokaiseen CRR:n kolmannen osan II osaston 2 luvussa kuvattuun luottoluokkaan on sovellettu	Tilinpäätöksessä on kuvattu vastuut riskipainoitain ennen ja jälkeen luottoriskin vähentämistekniikoita.	Vuosikertomus 2014, sivu 40

	luottoriskin vähentämismenetelmää, sekä omista varoista vähennettyjen vastuiden arvo		
445 Markkinariskit			
	Laitosten, jotka laskevat omien varojen vaatimuksensa CRR:n 92 artiklan 3 kohdan b ja c alakohdan mukaisesti, on julkistettava kyseiset vaatimukset erikseen kunkin kyseisissä säännöksissä mainitun riskin osalta. Arvopaperistamispositioiden erityiseen korkoriskiiin liittyvät omien varojen vaatimukset on julkistettava erikseen	Markkinariskin vakavaraisuuslaskennassa huomioidaan vain valuuttariskit, koska konsernilla ei ole kaupankäyntivarastoa eikä osake- ja hyödykepositioita. Koska valuuttariskiltä suojautaan vaihtamalla johdannaisopimuksilla kaikki valuuttapohjainen varainhankinta ja sijoitukset euromääräiseksi, on yhtiön valuuttapositio hyvin pieni.	Vuosikertomus 2014, sivu 37 ja
446 Operatiivinen riski			
	Laitosten on julkistettava menetelmät, joilla arvioidaan operatiiviseen riskiin liittyviä omien varojen vaatimuksia, jotka laitos täyttää; kuvaus CRR:n 312 artiklan 2 kohdan mukaisista menetelmistä, jos laitos soveltaa niitä, mukaan lukien relevantit sisäiset ja ulkoiset tekijät, jotka otetaan huomioon laitoksen mittausmenetelmissä, ja jos menetelmiä sovelletaan osittain, on ilmoitettava niiden soveltamisala ja kattavuus	Kuntarahoitus laskee operatiivisille riskeille vaadittavan pääoman käyttäen perusmenetelmää.	Vuosikertomus 2014, sivu 37
447 Kaupankäyntivarastoon kuulumattomiin osakkeisiin sisältyvät vastuut			
Ei sovellu.			
448 Kaupankäyntivarastoon kuulumattomiin positioihin kohdistuva korkoriski			
(a)	Korkoriskin ominaispiirteet ja keskeiset oletukset (mukaan lukien luottojen ennenai-kaista takaisinmaksua ja eräpäivättömiä talletuksia koskevat oletukset) sekä korkoriskin mittaustiheys (frequency of measurements);	Korkoriskiä syntyy pääasiassa euribor-korkoihin liittyvien korkosidonnaisuuksien eroista taseen saamisen ja velkojen välillä. Kuntarahoitus hallitsee liiketoiminnasta syntyvää korkoriskiä johdannaisopimusten avulla. Korkoriskiasemaa seurataan päivittäin.	Vuosikertomus 2014, sivut 32 – 35
(b)	Vaihtelut tuotoissa, taloudellisessa arvossa tai muussa relevantissa mittayksikössä, jota johto käyttää mitatesaan ylös- tai alaspäin suuntautuvia korkosokkeja korko-	Economic valueta mitataan laskemalla korkoherkkien kassavirtojen nykyarvon muutosta korkokäyrän erilaisilla muutoksilla. Perusskenarioina käytetään koko korkokäyrän 200 korkopisteen nousua ja laskua.	Vuosikertomus 2014, sivu 35

	riskin mittaamisessa sovellet- tävien menettelyjen mukai- sesti, jaoteltuna valuuttoihin.	Tuloriskin laskennassa perusskenaariona käyte- tään koko korkokäyrän 100 korkopisteen muu- tosta. Vaikutusta tarkastellaan suhteessa yhtiön kannattavuuteen ja omien varojen määrään.	
449 Arvopaperistamisosiot			
Kuntarahoituksella ei ole arvopaperistamistoimintaa. Kuntarahoituksella on vähäinen määrä sijoituksia arvo- paperistettuihin saataviin. Ks Vuosikertomus 2014, sivu 38.			
450 Palkitsemisjärjestelmä			
(a)	Tiedot palkitsemisjärjestel- män määrittelyssä käytetystä päättökentekoprosessista sekä palkitsemista valvovan pääasiallisen elimen tilivuoden aikana järjestämien kou- kusten määrä, mukaan lu- kien tarvittaessa tiedot palkit- semisvaliokunnan kokoonpa- nosta ja valtuuksista, palkit- semisjärjestelmän määritte- lyssä apuna käytetystä ulko- puolisesta konsultista ja asi- anomaisten sidosryhmien roolista	Hallituksen palkitsemisvaliokunta valmistelee palkitsemisjärjestelmään liittyvien tavoitteiden asettamista, palkitsemisjärjestelmän tavoitteiden saavuttamisen arviointia, palkitsemisjärjestel- män kehittämistä sekä toimitusjohtajan ja toimi- tusjohtajan sijaisen palkkausta ja muita etui- suuksia koskevat asiat hallituksen päätettäväksi.	Selvitys hal- linto ja ohjaus- järjestelmästä 2014, sivu 6-7 Palkka ja palk- kioselvitys 2014, sivut 3 - 4
(b)	Tiedot palkitsemisen ja tulosten välisestä suhteesta		Palkka- ja palkkioselvitys 2014, sivut 4-5
(c)	Tärkeimmät tiedot palkitse- misjärjestelmän rakennepiir- teistä, mukaan lukien tiedot suoritusten arvioinnissa käy- tetyistä perusteista ja riskipe- rusteisista palkkioiden mää- rän muutoksista, lykkäämis- käytänteistä ja palkkioiden maksamisperusteista		Palkka- ja palkkioselvitys 2014
(d)	CRDIV:n 94 artiklan 1 koh- dan g alakohdan mukaisesti vahvistetut palkkioiden kiin- teiden ja muuttuvien osien suhde		Palkka- ja palkkioselvitys 2014
(e)	Tiedot suoriutumisperus- teista, joita sovelletaan osak- keita, optioita tai muuttuvia palkkioita myönnettäessä	Kuntarahoitus ei käytä palkitsemisessa osak- keita tai optioita.	Palkka- ja palkkioselvitys 2014
(f)	Muuttuvien palkkioiden ja muiden luontoisetujen mää- rittämisessä sovellettavat keskeiset parametrit ja pe- rusteet		Palkka- ja palkkioselvitys 2014

(g)	Yhteenlasketut tiedot palkitsemisesta jaoteltuna liiketoiminta-alueittain	Yhtiön organisaation pieni koko ja suhteellisuusperiaate huomioiden yhtiö ei pidä tarkoituksenmukaisena eritellä tietoja tällä tavoin.	
(h)	yhteenlasketut palkitsemista koskevat tiedot toimivan johdon ja niiden henkilöstön jäsenten osalta, joiden toiminnalla on merkittävä vaikutus laitoksen riskiprofiiliin	Yhtiön organisaation pieni koko ja suhteellisuusperiaate huomioiden yhtiö ei pidä tarkoituksenmukaisena eritellä tietoja kaikilta osin tällä tavoin.	Palkka- ja palkkioselvitys 2014
(i)	Niiden henkilöiden lukumäärä, joiden palkitsemiseen käytetään tilikauden aikana 1 miljoona euroa tai enemmän; 1 miljoonan euron ja 5 miljoonan euron välille sijoittuvat palkkiot esitetään jaoteltuina ryhmiin 500 000 euron välein ja 5 miljoonaa euroa tai sen ylittävät palkkiot jaoteltuina ryhmiin 1 miljoonan euron välein	Ei sovellu, Kuntarahoituksessa ei ollut vuonna 2014 henkilöitä, jotka olisivat ansainneet 1 miljoona euroa tai enemmän.	
(j)	Jäsenvaltion tai toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä kunkin ylimmän hallintoelimen tai toimivan johdon jäsenen palkan ja palkkioiden kokonaismäärä	Ei sovellu, valvova viranomainen ei ole esittänyt tällaista pyyntöä. Tietoa hallituksen palkkioista ja toimivan johdon palkitsemisesta on saatavilla vuosittaisessa palkka- ja palkkioselvityksessä.	Palkka- ja palkkioselvitys 2014
451 Velkaantuneisuus			
(a)	Vähimmäisomavaraisuusaste ja se, kuinka laitos on soveltanut CRR:n 499 artiklan 2 ja 3 kohtaa		Vuosikertomus 2014, sivu 37 Osavuositiedot 2015, sivu 9
(b)	Vastuiden kokonaismäärän jakautuminen sekä vastuiden kokonaismäärän täsmäyttäminen tilinpäätöksissä julkaistujen asiaankuuluvien tietojen kanssa		Osavuositiedot 2015, sivu 9
(c)	Tarvittaessa 429 artiklan 11 kohdan mukaisesti taseesta pois kirjattujen haltuun uskotujen erien määrä	Ei sovellu.	
(d)	Ylivelkaantumisen hallintaan käytettävien prosessien kuvaus;	Voittovarot jätetään yhtiön omaan pääomaan, sillä varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti hallitus arvioi vuosittain jaettavan osingon määrän ja tekee ehdotuksen osingonjaosta yhtiön taloudellisen tilanteen ja voimassa olevan sääntelyn perusteella huomioiden yhtiön omistajarakenteen.	Vuosikertomus 2014, sivu 37

(e)	Kuvaus tekijöistä, jotka ovat vaikuttaneet vähimmäisomavaraisuusasteeseen sinä aikana, johon julkistettu vähimmäisomavaraisuusaste viittaa		Osavuositiedot 2015, sivu 9
<p>452 IRB-menetelmän soveltaminen luottoriskiin</p> <p>Ei sovellu, Kuntarahoitus ei käytä IRB-menetelmää</p>			
<p>453 Luottoriskin vähentämismenetelmien käyttö</p> <p>Kuntarahoitus voi myöntää luottoja ja leasingrahoitusta ilman erillistä vakuutta ainoastaan suoraan kunnalle tai kuntayhtymälle. Muille luotoille vakuudeksi hyväksytään vain kunnan tai kuntayhtymän omavelkainen takaus, niiden täytetäkaus tai valtion täytetäkaus. Kun lainassa on kunnan tai valtion täytetäkaus edellytetään luotolle ensisijainen kiinnitys.</p>			
(a)	Tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien nettoutuksessa sovelletut käytänteet ja prosessit sekä tieto siitä, kuinka paljon yhteisö on käyttänyt niitä;	<p>Kuntarahoitus rajoittaa johdannaissopimuksista syntyvää luottoriskiä solmimalla lisävakuussopimuksia (ISDA/Credit Support Annex) merkittävimpien johdannaistalouksien kanssa. Yhtiöllä on 44 voimassa olevaa lisävakuussopimusta. Lisäksi yhtiöllä on Kuntien takauskeskuksen myöntämiä takauksia joidenkin vastapuolten johdannaissopimusten vastapuoliriskien pienentämiseksi.</p> <p>Kuntarahoitus voi myöntää luottoja ja leasingrahoitusta ilman erillistä vakuutta ainoastaan suoraan kunnalle tai kuntayhtymälle. Muille luotoille vakuudeksi hyväksytään vain kunnan tai kuntayhtymän omavelkainen takaus, niiden täytetäkaus tai valtion täytetäkaus. Kun lainassa on kunnan tai valtion täytetäkaus edellytetään luotolle ensisijainen kiinnitys.</p>	Vuosikertomus 2014, sivut 32-33, 40
(b)	Vakuuksien arvostuksessa ja hallinnoinnissa sovelletut käytänteet ja prosessit;	<p>Kuntarahoitus käyttää johdannaissopimuksia vain suojaustarkoituksiin ja johdannaissopimusten vakuutena vaihdetaan vain käteistä.</p> <p>Kuntarahoitus voi myöntää luottoja ja leasingrahoitusta ilman erillistä vakuutta ainoastaan suoraan kunnalle tai kuntayhtymälle. Muille luotoille vakuudeksi hyväksytään vain kunnan tai kuntayhtymän omavelkainen takaus, niiden täytetäkaus tai valtion täytetäkaus. Kun lainassa on kunnan tai valtion täytetäkaus edellytetään luotolle ensisijainen kiinnitys. Ensisijaisen kiinnityksen määrän on oltava 1,2 kertaa luoton määrä. Näiden takauksien käyttö luottoriskiä pienentävänä menetelmänä mahdollistaa sen, että kaikki myönnetyt luotot luetaan vakavaraisuuslaskennassa nollariskiluokkaan.</p>	Vuosikertomus 2014, sivut 32 - 33

(c)	Kuvaus laitoksen hankkimien vakuuksien päätyypeistä;	Vakuuksien päätyypit antolainauksessa ovat kunnan omavelkainen takaus, kiinteistövakuus sekä kunnan tai valtion täytetakuus. Kuntarahoitus käyttää johdannaisia vain suojaustarkoitukseen ja johdannaispositioiden vakuutena vaihdetaan vain käteistä.	Vuosikertomus 2014, sivut 32 - 33
(d)	Takaajien ja luottojohdannaisten vastapuolten päätyypit ja niiden luottokelpoisuus;	Vakuuksien päätyypit antolainauksessa ovat kunnan omavelkainen takaus, kiinteistövakuus sekä kunnan tai valtion täytetakuus. Kuntarahoituksella on Kuntien takauskeskuksen myöntämiä takauksia joidenkin vastapuolten johdannaispöytäkirjojen vastapuoliriskien pienentämiseksi. Kuntarahoituksella ei ole luottojohdannaisia.	Vuosikertomus 2014, sivut 32 - 33
(e)	Tiedot sellaisista markkinariskin tai luottoriskin keskittymistä, jotka syntyvät luottoriskin vähentämistekniikoista	Ei sovellu. Merkittävin yksittäinen takaaja on Suomen valtio.	
(f)	Laitosten, jotka laskevat riskipainotettujen vastuuerien yhteismäärän standardimenetelmän tai IRB-menetelmän mukaisesti, mutta jotka eivät laske vastuuryhmän osalta omia LGD- tai CF-estimaatteja, on ilmoitettava erikseen kunkin vastuuryhmän osalta kokonaisvastuuarvo (tarvittaessa tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien nettoutuksen jälkeen), joka on suojattu (vakioarvon leikkausten jälkeen) hyväksytyllä rahoitusvakuudella tai muulla hyväksytyllä vakuudella		Vuosikertomus 2014, sivu 40
(g)	Laitosten, jotka laskevat riskipainotettujen vastuuerien yhteismäärän standardimenetelmän tai IRB-menetelmän mukaisesti, on ilmoitettava erikseen kunkin vastuuryhmän osalta kokonaisvastuuarvo (tarvittaessa tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien nettoutuksen jälkeen), joka on suojattu takauksilla tai luottojohdannaisilla. Oman pääoman ehtoisten sijoitusten vastuuryhmän osalta tätä vaatimusta sovelletaan kuhunkin 155 artiklan mukaiseen menetelmään		Vuosikertomus 2014, sivu 40

454 Kehittyneiden mittausmenetelmien käyttö operatiivisen riskin yhteydessä

Ei sovellu Kuntarahoitukseen, koska Kuntarahoitus käyttää perusmenetelmää.

455 Sisäisten markkinariskimallien käyttö

Ei sovellu Kuntarahoitukseen, koska Kuntarahoitus ei käytä sisäisiä malleja.